

Сын тұрғысынан ойлау технологиясы — заман талабы

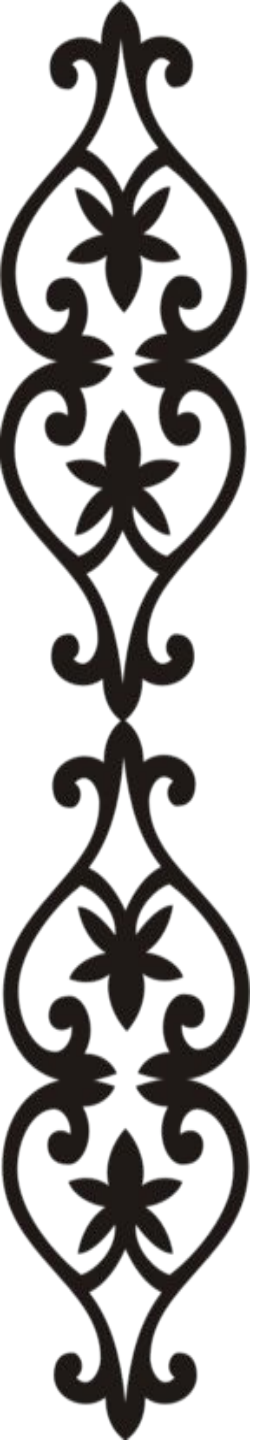
Касенбекова Аида
Бейбітқызы
Қостанай Педагогикалық
колледжінің
М-31 тобының студенті

«Балалардың бойында ұлы
мүмкіншіліктердің бәрі бар»

деп Т.Фуллер айтқандай ,
бала бойындағы дарындылық,
ғылымилық қабілетін ашу,
жақсы танымдық қасиеттерін
зерттеу-бүгінгі заманның
талабы.

-
- **Сын тұрғысынан ойлау дегеніміз-** сабақта оқушылардың қызығушылығын арттыра отырып, өз ойыңды еркін және зерттей талпындырып, тұжырым жасау.
  - **Сын тұрғысынан ойлау дегеніміз** - ой қозғай отырып, оқушының өз ойымен өзгелердің ойына сыни қарап, естіген, білгенін талдап, салыстырып, реттеп, сұрыптап, жүйелеп, білмегенін өзі зерттеп, дәлелдеп, тұжырым жасауға бағыттау өз бетімен және бірлесіп шығармашылық жұмыс жасау.

- **Сын тұрғысынан ойлау** – оқу мен жазуды дамыту бағдарламасы. Оқушыны мұғаліммен, сыныптастарымен еркін сөйлесуге, пікір таластыруға, бір-бірінің ойын тыңдауға, құрметтеуге, өзекті мәселені шешу жолдарын іздей отырып, қиындықты жеңуге баулитын бағдарлама.
- **Оқушы** - ізденуші, ойланушы, өз ойын дәлелдеуші.
- **Мұғалім** - әрекетке бағыттаушы, ұйымдастырушы.

- **Сын тұрғысынан ойлауды дамыту бағдарламасы**

- Тәжірибені жүйеге келтірген Джинни Стил, С.Мередит, Чарльз Тэмпл.
- Жобаның негізіне Ж.Пиаже, Л.С. Выготский теорияларын басшылыққа алады.
- Сыни ойлауды дамыту технологиясының дәстүрлі оқытудан басты айырмашылығы – білімнің дайын күйінде берілмеуі.

Сын тұрғысынан ойлауды үйрету үшін мына төменгі шаралар орындалуы шарт:

- 1) сын тұрғысынан ойлауды тудыру үшін уақыт керек;
- 2) оқушыларға ойланып-толғануға, ойын ашық айтуға рұқсат беру;
- 3) әртүрлі идеялар мен пікірлерді қабылдау;
- 4) үйрену барысындағы оқушылардың белсенді іс-әрекетін қолдау;
- 5) кейбір оқушылар түсіп қалған қолайсыз жағдайларды әжуаға айналдырмау;
- 6) оқушылардың бір-бірінің жауабына жасаған сынының дәлелді, дәйекті болуын талап ету;
- 7) сын тұрғысынан ойлауды бағалау.

Бағдарламаның ішкі
құрылымы үш деңгейден
құралып, оқыту мен үйрету
моделінен тұрады:

- I. Қызығушылықты
ояту
- II. Мағынаны тану
- III. Ой-толғаныс.

Рольдік ойын сабақтар

«Бірлесіп сурет салу» стратегиясы

Көрнекілік немесе тірек –

СИМВОЛ

«Көрнекілік»

стратегиясы

Сабақтың мазмұнына

байланысты, жаңа

тақырыпқа ену

мақсатында

көрнекіліктерді

I. Қызығушылықты

ояту

III. Ой толғанис

сатысында көбірек

қолданылады.

“Кері байланыс” стратегиясы

«Эссе жазу» стратегиясының қадамдары:

- **1. Топқа бөлу**
- **2. Тақырыпты айту (ой салу, түрткі ету, деректі фильмнен үзінді, сурет, шығармадан үзінді)**
- **3. Тақырып бойынша эссе жазуды ұсыну:**
  - **а) уақыт белгілеу (3-10 минут аралығында тақырыптың ауыр, күрделілігіне байланысты)**
  - **ә) қаламды дәптерден алмай тоқтамай жазу**
  - **б) барлық ой-пікірді қамтып жазу.**
- **4. Жүппен оқу.**
- **5. Шағын топтан біреуді шығару.**
- **6. Топтың алдында «Автор орындығына» отыру, оқу.**
- **(жұмысты аяқтағанда және берілген уақытта ой аяқталмаса да қаламын көтеріп отыру)**

«Кубизм» стратегиясының қадамдары

- 1. Топқа бөліну
- 2. Тақырыпты айту
- 3. Кубиктің 6 жағына тапсырма белгіленеді
- 4. Шағын топ мүшелері алынған тапсырма бойынша дайындалады (1-3 мин.).
- 5. Спикер қорғайды.
- (I, III сатыда қолдануға ыңғайлы).

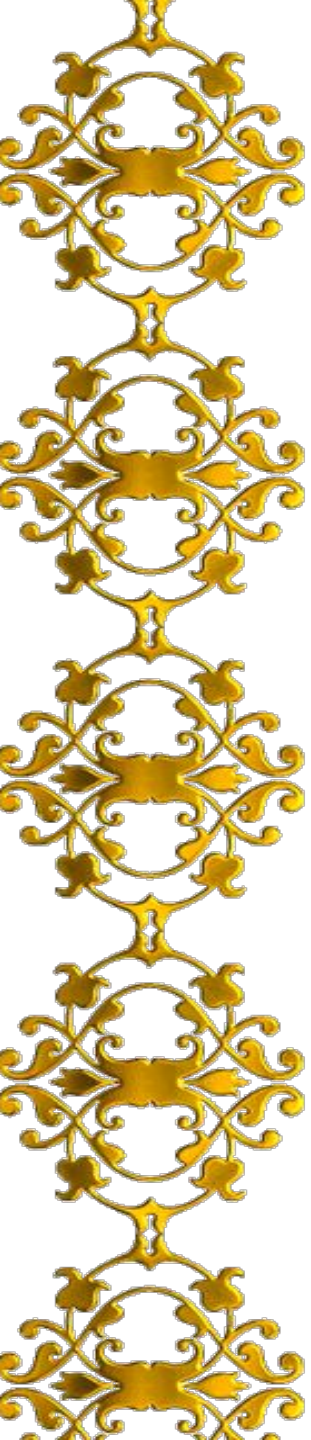

«Бес жолдық өлең»:

Өлең құру тәртібі:

- 1 зат есім
- 2 сын есім
- 3 Етістік
- 4 сөйлем
- 5-ші сөзге синоним.

жазған өлеңдерін оқу, қолдау көрсету.

1. Мұғалім

2. Білімді, сыйлы

*3. Тәрбиелейді, оқытады,
бағалайды*

*4. Мұғалім, балаларға білім
береді*

5. Ұстаз

- RWST бағдарламасы –ағылшын тілінен аударғанда «Сын тұрғысынан ойлау үшін оқу мен жазу» дегенді білдіреді.Бұл бағдарлама 60 түрлі стратегияларынан: әдістерінен тұрады.Мақсаты – шығармашылық ойлауды,сын тұрғысынан ойлауды дамыту.

Сөз таптары	Зат Есім	Етістік	Сын Есім
Мысал			
Күн			
Таза			
Әдепті			
Отыр			
Айтты			
Дүкен			

Тапсырма 1

	Болымшы	Болымсыз
Шөпті баспа		
Ойналды		
Тауып алды		
Жылайды		
Шақырмайды		
Жібермейді		

Венн диаграммасы

Зат есім

Венн диаграммасы

Постер қорғау

1 -топ «Алма»

2 – топ «Банан»

3- топ «Апельсин»

